

פרוטוקול מישיבת ועדה מקצועית מיום 7.8.05

משתתפים: ✓ שוש קרק (משרד הרווחה), אורי שדה (מוקד סיוע), לינוי שורץ (מוקד סיוע), רינת דוידוביץ (מעגן), יריטה חייקין ("אישה לאישה"), רענן כספי (מטה ארצי), יעל אהרונביץ (משטרה-מטה ארצי)

על סדר היום:

1. הקשר עם היחידות החוקרות

רינת:

בביב הקמת המקלט, הקשר עם היחידות החוקרות היה הדוק: הפניה, חקירה, ליווי ותחושה כללית שהמשטרה מעורבת. מזה מספר חודשים חלה ירידה דרסטית במספר ההפניות למקלט בעקבות פשיטות, ירידה במספר התיקים שמתנהלים בבי"מ"ש וברמת המעורבות והקשר של היחידות בתיקים פעילים. כמו כן נשים המופנות למקלט על ידי הארגונים, ונראה כי קיימת ראשית ראייה לא באות להיחקר. נכון להיום במקלט 28 נשים ו- 4 ילדים. חלק ניכר מהנשים, סיימו להעיד (ממתנות לזיזה ומקרים הומניטאריים).

להלן מספר ההפניות למקלט בחודשים האחרונים: יוני – הופנו 6 נשים (מתוכן רק אישה אחת במקלט); יולי – הופנו 7 נשים; אוגוסט – הופנתה אישה אחת; ספטמבר – הופנו 3 נשים; אוקטובר – הופנתה אישה אחת.

רענן:

מאשר, כי מרבית ההפניות למקלט הינן ביוזמת הארגונים בעקבות ביקורים במתקני הכליאה. חשוב לזכור, כי בתקופת ההתנתקות המשטרה לא טיפלה בנושא. הנתונים הועברו למחלקת חקירות. שנת 2004 הייתה שנת שיא, הורחקו מעל 1,000 נשים. במהלך שנת 2005 התנהלו רק כ- 11 תיקים. על פי בדיקת המשטרה חלה ירידה בתופעת הסחר ולא קיימות נשים נסחרות. מג"ב רמון עצר מעל 300 נשים מתוכן רק 18 קורבנות סחר.

יריטה:

על פי נתונים שלנו קיימת ירידה של 55% במספר הנשים המטופלות. הפרקטיקה השתנתה, הנשים כבר לא מועסקות במכונים אלא בדירות דיסקרטיות, אליהן המשטרה לא מגיעה. צריך לחשוב אולי על הכשרה חדשה לשוטרים.

אורי:

מתוך בדיקה טלפונית שנעשתה על-ידי מתנדבים של המוקד, חלה לאחרונה עליה בכניסה עם מסמכים מזויפים. כמו כן, מתוך מעקב על מודעות וכרטיסים לא נראה, כי הבעיה נפתרה /או לא קיימת. המשטרה לא בודקת בפשיטות האם תעודות זהות מזויפות, הם לא שואלים את הנשים ולו שאלות בסיסיות.

רענן:

הייתה בדיקה פיזית במכונים ולא נמצאו נשים שאינן ישראליות. במהלך החודש האחרון ירדו היחידות החוקרות לשטח ולא מצאו נשים נסחרות. גם השבוע אמור להתקיים מבצע מסף.

יעל:

המשטרה נכנסת למכונים ופוגשת נשים דוברות רוסית עם תעודות זהות, עולות חדשות. לטענת ימ"ר תל אביב, אין יותר שב"חיות המועסקות בזנות.

אורי: אין ספק כי חלה ירידה משמעותית בתופעה, אך עדיין לא ניתן לומר, כי התופעה לא קיימת עוד. בשנת 2004, בעקבות הקמת מנהלת ההגירה והכניסה למכונים, נתפסו נשים רבות. כיום ידעו לנו, כי נשים נתפסות ומגורשות מבלי שהמשטרה בדקה ותקרה. הבדיקה נעשית באמצעות שאלון שנבנה על ידי המשטרה, בו אמורה האישה להגדיר עצמה כקורבן. זה אבסורד, כי הדבר נעשה כך ולא באמצעות צוות, או יחידת חקירה של המשטרה. כמוכן שהשמה של עו"ס היא הברירה המועדפת, אך לפחות שתהיה כתובת אנושית ולא דף. שתהיה במוקדן מעצר עו"ס בעלת סמכות העברה למקלט.

רענ: הוקם צוות מיוחד אשר בנה את השאלון, לכל אישה קיימת אפשרות לקבל לסייע משפטי וכך גם לאתר קורבנות. יחידת החקירה של מנהלת ההגירה מתפקדת כיחידת חקירה לכל דבר. הטופס אמור לסייע להפנותה למקלט, על סמך השאלות. אין למשטרה תקציב לשלוח אדם. משתדלים לעביר למקלט את כל הנשים.

שוש: אישה נתפסת שנמצאת במצב טראומתי לא מסוגלת ולא יכולה למלא שאלון צריך להיות מפגש אנושי (אין הכרח לעו"ס) עם אדם בעל מוטיבציה ואידיאולוגיה למיגור התופעה. צריך לשאול מה המוטיבציה להעביר נשים למקלט: התארגנות? פסק זמן? או רק כדרך להעברה לגירוש? מדובר בכסף ציבורי. השאלה איך אנחנו לא מפספסים קורבנות סחר ומאפשרים להן חזרה מכובדת אשר נמצה את מה שיש לתת במקלט, גם אם אינה פוטנציאל לעדות.

רענ: נשאלת השאלה האם המקלט ערוך להחזיק מספר רב של נשים, שאינן רשאיות לצאת? כמו- כן אין בסמכותי להעביר למקלט אישה שרוצה להיות מורחקת.

אורי: הצוות במקלט יכול לתת לאישה מענה שיתכן שבהמשך יתועל לעדות. המקלט חצי ריק. עלות ההשהייה בכלא גבוהה יותר.

רענ: יועבר מסמך לזיוה אגמי שכל קורבנות הסחר, שקיימת ראשית ראייה או ראייה לכאורה, תועבר למקלט. וכן חשוב לכנס דיון עם זיוה והארגונים.

ריטה: אולי יש מקום לחשוב על מבצעים בינלאומיים.

2. סיוע משפטי

רינת:

נקודות מרכזיות שהועלו בפגישה עם הרפרנטית מטעם הסיוע המשפטי:

- ☒ ביקשנו שתועבר השתלמות לעו"ד על קורבנות הסחר והתופעה תוך שימת דגש שהאישה הינה הלקוח ולא צוות המקלט. הצוות כאזרח מלווה ומתווך.
- ☒ מסתבר שעו"ד לא הגיש בקשה של אחת הנשים משום שהאשרה שלה לצורך מתן עדות הייתה בתוקף. האישה לבסוף לא העידה ומשך שמונה חודשים המתינה לתשובה.
- קיים קושי כללי בעבודה מול משרד הפנים בעיקר סביב חידוש אשרות גם של עדות (ניתנו דוגמאות) הנתונים יועברו לארגונים. נשים מתכות תקופות ארוכות בציפייה לתשובה על הזיוה ולא תמיד שורדות (דוגמאות אנה וסשה).

☒ הסיוע אנו יכול לטפל בתביעות אבהות. אולי המוקד יוכל לטפל בעניין ולפעול אל מול הסיוע. דילמה לגבי, נשים אשר תכנסה להריון על מנת להשיג אשרת שהייה בארץ

3. דיווח על הפעילות הקבוצתית המתקיימת במקלט (לבהשת ריטה):

אילת:

אנו מנסים להפעיל ולהשריש את מתודת הקבוצה במקלט. כיום מתקיימות במקלט מספר קבוצות, חלקן קבוצות הנושאות אופי טיפולי, חלקן לימודי וחזוית, חוגים וקורסים. בנוסף ממשיכה להתקיים באדיקות הסברניה מידי יום בהנחיית ובהנחיית זהבה (אם הבית) וכן מידי רביעי נפגשת זהבה עם כלל הנשים העובדות בקבוצה. הנשים מתקשות להתמיד להגיע לפגישות, על-אף רצונן ובחירתן את התכנים. אם מאמינות כי באמצעות חשיפה חוזרת למתודה זו נשריש גם את הטיפול הקבוצתי כפי שקרה עם הטיפול הפרטני.

להלן פירוט הקבוצות:

קבוצת יחסים בינאישיים לנשים עובדות- בהנחיית: אילת (רכזת), אוקסנה אורמן (מדריכה).
 מועדון שירה- בהנחיית סופה וורזנר (מדריכה) מאיה פרפרוב (מדריכה).
 קבוצת שליטה בכעסים- לנה הלנדה (עו"ט).
 מועדון הסרט הטוב- רוזה אלעזר (מדריכה) ומאיה אבאון (מדריכה).
 חוג אירובי- לנה וליטוב (מנחת חוץ).
 חוג יוגה- אבי (מנחה חוץ).
 שיעור עברית מדוברת- נטשה מלמד (מדריכה).

רשמה: גב' אילת פרקר